

ΜΑΙΟΣ 2016

ΤΟΥ ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

«ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΡΑ»

Ευθυμογράφημα

Σήμερα θέλω να διηγηθώ κάτι που προκαλεί γέλιο και τούτο για να ξεφύγουμε έστω και λίγο από το συνεχές μας άγχος και σκέψεις των πολλαπλών προβλημάτων που άσχετοι φορτοεκφορτωτές «φόρτωσαν» και καθημερινά «φορτώνουν», στις πλάτες όλων μας .

Σερ.Αθανασίου

Παρακολουθείστε με
Ήταν το πρώτο 10ήμερο του μηνός Μαΐου και συγκεκριμένα ο μήνας είχε (8) οκτώ του έτους 1935, τότε που και εγώ υπήρξα μικρός, στην ηλικία των 10 ετών και πήγαινα στην Δ΄ Δημοτικού Σχολείου στο Χωριό μου, την Κόμνηνα και το οποίο Χωριό από τα τότε παλιά δικά μου χρόνια συνεχίζει να είναι πανέμορφο (την έκανα πάλι την διαφήμισή του μέσω Ταχυδρόμου) και που βρίσκεται κοντά

στα Καμένα Βούρλα, λίγα χιλιόμετρα προ αυτών και δεξιά της Λεωφόρου Θεσσαλονίκης-Αθηνών σε μια στενόμακρη κοιλάδα εύφορης και ευλογημένης Γης.

Την ημέρα λοιπόν εκείνη ή καλύτερα από το απόγευμα της προηγούμενης το χωριό είχε γεμίσει «Πανηγυριώτες» γιατί γιορτάζαμε το δικό μας Πολιούχο, τον Άγιο Ιωάννη το Θεολόγο.

Κόσμος πολύς και-επειδή δεν υπήρχαν άλλα μεταφορικά μέσα- με άλογα, μουλάρια, γαϊδουράκια, ακόμη και με τα πόδια ερχόντουσαν κοντά μας από μακρινά ή γειτονικά χωριά και τα σπίτια μας είχαν γεμίσει μουσαφίρηδες.

Ερχόντουσαν ως Χριστιανοί και με βαθειά πίστη να προσκυνήσουν τον Άγιο, αλλά και με την παρουσία τους να τιμήσουν συγγενείς και φίλους, παράλληλα όμως, διακαής τους πόθος, ήταν το «ξεφάντωμά τους», μια που στα-τότε χρόνια-τα κατά καιρούς πανηγύρια των χωριών, ήταν η μόνη ψυχαγωγία των χωρικών και τα περίμεναν «πως και τι» να έρθουν να γεμίσουν τα χωριά από συγγενείς, φίλους και γνωστούς και- χωρίς θα έλεγα φραγμούς- να «ξεσκάσουν» ακόμη και με υπέρμετρο φαγητό, το οποίο ακολουθούσε η δικαιολογημένη κρασοκατάλυση.

Μοσχοβολούσαν οι γειτονίες από ψητά αρνιά, κοκορέτσια και χωριάτικες πίτες.

Στην πλατεία τα κλαρίνα έδιναν και έπαιρναν και ο αντίλαλος των δημοτικών τραγουδιών ακούγονταν και στις γύρω από το χωριό μας βουνοκορφές!

Τα 2-3 καφενεία, και για την περίπτωση, μετατρέποντουσαν σε ταβέρνες και όλοι οι άνδρες(χωρίς τις γυναίκες τους) από το προηγούμενο της γιορτής βράδυ, ντόπιοι και ξένοι, ερχόντουσαν στο «τσακίρ» τους κέφι, τρώγανε, πίνανε, τραγούδαγαν, χόρευαν και χαίδευαν τα στομάχια τους!

Αυτά δε (τα στομάχια τους) σαν καινούργια φρεσκο-λαδωμένη μηχανή εργοστασίου τόσο κείνη τη μέρα όσο και σε κάθε ετήσια γιορτή ανταποκρινόντουσαν απόλυτα στο «χάιδεμα», δεν χαλούσαν το χατίρι κανενός εργοδότη τους και «τεζαριστά» από ρετσίνα και φαγητά έφεραν εις πέρας την αποστολή παραγωγής περισσότερου πολτού, απ' ό,τι παρήγαγαν στις συνηθισμένες νορμάλ λειτουργίες τους .

Όλος ο μεθυσμένος ή ξεμέθυστος αυτός κόσμος το πρωί της άλλης μέρας γέμιζε την εκκλησούλα μας και κάνοντας το σταυρό του θα παρακαλούσε ενδόμυχα να τελειώσει γρήγορα ο Παπάς για να τρέξει πάλι για κρασοκατάνυξη στα καφενεία ή σπίτια συγγενών και φίλων.

Ανήμερα της γιορτής τ' Αγιαννιού τρώγανε και πίνανε ξανά μέχρι «σκασμού» και με το «πέσιμο» του ήλιου ή αρκετές φορές την άλλη μέρα (9-5) βαθιά χαραυγή έφευγαν για τα χωριά τους αφήνοντας πίσω τους σκοτούρες και καημούς με τον απόηχο των κλαρίνων να στριφογυρίζει στο μυαλό τους στα τραγούδια που χόρευαν όπως για παράδειγμα της « λουλουδιασμένης Ιτιάς» ή στο «κίνησε η γερακίνα» λοιπά Ρουμελιώτικα ή Θεσσαλικού κάμπου ακόμη και Βουνίσιας προέλευσης.

Βέβαια το ίδιο γινόταν και στα δικά τους πανηγύρια επειδή και εκεί μέχρι σκασμού και τον «αγλέουρα» τρώγανε/τρώγαμε και εμείς οι Κομνιανίτες, επειδή και οι κάτοικοι αυτών των χωριών ήταν και συνεχίζουν να είναι φιλόξενοι και ως εκ τούτου οι συγχωριανοί μου δεν υπερέχουν στη φιλοξενία.

Όμορφα μα την αλήθεια εκείνα τα χρόνια με εκείνη την προσέγγιση των ανθρώπων που δυστυχώς πέρασε και χάθηκε. Και το λέω αυτό επειδή η τότε φιλοξενία ήταν διαφορετική από τη σημερινή όχι μόνο στα χωριά μας αλλά σε ολόκληρο τον Ελλαδικό χώρο.

Πέρα από τα σπίτια των άλλων χωρικών με τους όποιους φιλοξενούμενους επισκέπτες θυμάμαι πως το σπίτι του Παπά Τριαντάφυλλου και δασκάλου μου στο Δημοτικό, γέμιζε από πολλές φιλικές του οικογένειες. Ερχόντουσαν πολλοί, ιδιαίτερα από το διπλανό χωριό το Ρεγκίνι , από το οποίο καταγόταν ο ίδιος και η παπαδιά του.

Κοινωνικότατος και φιλόξενος άνθρωπος ο μακαρίτης Παπα Τριαντάφυλλος! Κόσμος και κοσμάκης περνούσε τακτικά από το σπίτι του και καθ' όλη τη διάρκεια των χρόνων που εγώ θυμάμαι.

Έτσι και τη μέρα κείνη στις 8 Μαΐου του έτους 1935 είχε γεμίσει μουσαφραίους.

Εγώ 10χρονος τότε με συμμαθητές μου παίζαμε σε μια αλάνα κοντά στο σπίτι του Παπά. Περίπου μεσημέρι και ο κόσμος μαζευτόταν για φαγητό. Ο Παπάς με αρκετούς φίλους του και από την πλευρά των καφενείων ερχόταν προς το σπίτι του και πέρασε από την αλάνα. Τον είχαμε δάσκαλο, τον φοβόμαστε και κρυφτήκαμε πίσω από ένα αγκωνάρι σπιτιού μέχρι να περάσει εκείνος με την παρέα του και περνώντας συνεχίσαμε το παιχνίδι μας.

Προσέξαμε όμως πως μεταξύ των φίλων του ήταν και ένας που γνωρίζαμε κι εμείς τα παιδιά. Τον έλεγαν Αναγνωστάρα, καταγόταν από το διπλανό χωριό το Ρεγγίни, ήταν συγγενής του Παπά, ίσως και ξάδερφος της γιαγιάς μου (μάννα της μάννας μου) τέτοιες πληροφορίες έχω συγκεντρώσει και ερχόταν τακτικά στο χωριό μας καβάλα στο άλογο του.

Ήταν μια ξεχωριστή και χαρακτηριστική φυσιογνωμία, γι' αυτό και τον θυμάμαι καλά. Φορούσε γυαλιά μυωπίας και στο εσωτερικό του φακού στο ένα του μάτι τοποθετούσε πάντα βαμβάκι, ίσως αυτό να είχε κάποια βλάβη. Εκείνη η εμφάνισή του από μακριά έκανε «μπάμ» και όλοι μας σχεδόν γνωρίζαμε εκείνο τον συμπαθέστατο άνθρωπο που κάτι πρέπει να πωλούσε γι' αυτό και η συχνή άφιξη στο χωριό μας.

Είχε περάσει κάμποση ώρα και εμείς ως παιδιά συνεχίζαμε το παιχνίδι μας οπότε κάποια στιγμή ακούμε ένα δυνατό μπαμ στην ξύλινη πόρτα της αυλής του παπά που έκλεισε με δύναμη και έξω από αυτή στο δρόμο βλέπουμε να περπατά γρήγορα ο Αναγνωστάρας και να πηγαίνει προς το άλογο του το οποίο είχε δέσει σε πάσαλο περιφραξής ενός κήπου σύνορο με την αλάνα.

Τον Αναγνωστάρα στην έξοδό του τον ακολουθούσαν αναστατωμένοι από το σπίτι του Παπά, ο Παπάς και 3-4 ακόμη άτομα και του φώναζαν λέγοντάς του «Αναγνώστη στάσου μη φεύγεις» χωρίς εκείνος να σταματά.

Πήγε κοντά στο άλογο του το έλυσε γρήγορα γρήγορα ανέβηκε στο σαμάρι, το έφτασε όμως ο παπάς και οι άλλοι, κράτησαν το καπίστρι του αλόγου, κάτι έλεγαν στον Αναγνωστάρα χαμηλόφωνα για να μη ακούνε οι γείτονες που σε μια άκρη της πλατείας συνέχισαν το ψήσιμο των αρνιών και δικαιολογημένα παρακολουθούσαν αυτή τη σκηνή, όπως κάναμε και μείς τα παιδιά, κρυφά όμως για να μη μας δει ο δάσκαλός μας ο παπάς.

Εκείνος (ο Αναγνωστάρας) χωρίς να γελά και που φαινόταν θυμωμένος ή λυπημένος δεν κατέβαινε από το άλογο και προσπαθούσε να ξεφύγει όπως έγινε και χάθηκε στο βάθος του δρόμου αφού πρώτα κάτι είπε στον παπά και στους άλλους που συνέχιζαν να τον παρακαλούν να γυρίσει στο

σπίτι του παπά, λέγοντάς του «δεν έγινε τίποτα και να μη στενοχωριέται».

Εμείς τα παιδιά δεν είχαμε καταλάβει πολλά πράγματα όπως πιστεύω και οι άλλοι εκεί που έψηναν τα αρνιά και ύστερα από λίγο διαλυθήκαμε και πήγαμε στα σπίτια μας.

Εγώ στη μικρή αυλή μας βρήκα κάποιες θείες μου να κάθονται με τις γιαγιές μου και τη μάνα μου, ενώ στο χωριάτικο φούρνο μας ψηνότουσαν τα φαγητά με τα οποία μοσχοβολούσε η γειτονιά και αυτό γινόταν όχι μόνο από το δικό μας φούρνο.

Από το δρόμο ακούστηκε το γέλιο του πατέρα μου και όσων ακολουθούσαν αυτόν, ερχόμενοι από το καφενείο. Γιατί χαχανίζετε όλοι σας δυνατά Χρήστο? Ρώτησε η μάνα μου. Ο «Καρβουνιάρης»- παρατσούκλι του πατέρα μου- άρχισε το...ρεπορτάζ του και το καταχωρώ όπως το άκουσα, αφού βέβαια μέσα σε αυτό το «ρεπορτάζ» κάνω και μερικές δικές μου επισημάνσεις για το τι επικρατούσε στα χρόνια εκείνα ακόμη και στην λήψη φαγητού.

Διαβάστε το με προσοχή για να «μουρφουθείτε αναλόγους».

Οι φιλοξενούμενοι του Παπά κάπου είκοσι και πλέον άτομα στο μπαλκόνι του σπιτιού του και γύρω από τα τραπέζια που είχε τοποθετήσει η παπαδιά με τις φίλες της συγκεντρώθηκαν οι μεγάλοι στην ηλικία, για φαγητό.

Οι πιτσιρικάδες/κες παιδιά των φιλοξενουμένων είχαν συγκεντρωθεί, κοντά βέβαια στα μεγάλα τραπέζια, αλλά γύρω από τους σοφράδες (στρογγυλά χαμηλά τραπεζάκια που τα χρόνια εκείνα έτρωγαν τα μικρά παιδιά και μέχρι δώδεκα και παραπάνω χρόνων επειδή απαγορευόταν αυστηρά να τρώνε με τους μεγάλους ,ακόμη και με τους γονείς τους).

Εγώ θυμάμαι στο πατρικό μου σπίτι μέχρι που τέλειωσα το Δημοτικό σε σοφρά έτρωγα με τα αδέρφια μου ή και μόνος τότε που εκείνα είχαν μεγαλώσει και μπορούσαν να κάθονται δίπλα στον πάτερ φαμίλια.

Έτσι ήταν εκείνες τις εποχές οι μικροί δεν τολμούσαν και μπορώ να πω ντρεπόντουσαν να καθίσουν με τον πατέρα τους και μαζί να φάνε ή να τον κοιτάζουν στα μάτια.

Σερβιρίστηκε στα πιάτα το φαγητό στο πλούσιο τραπέζι του Παπά και σηκώθηκαν όλοι από τις καρέκλες τους για να γίνει η προσευχή.

Ο Παπάς ευλόγησε πίτες, κοκορέτσια, σπληνάντερα, αρνιά και ότι άλλο μπορούσε να προσφέρει στους καλεσμένους του, έκαναν το σταυρό τους, ευχήθηκαν αλλήλους στο να έχουν «καλή όρεξη» και προς τιμήν του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου, μεγάλη η χάρη του ,προκειμένου να εξαφανίσουν τα όσα εκεί πάνω πλουσιοπάροχα υπήρχαν και άρχισαν να κάθονται στις καρέκλες τους.

Το ίδιο έκανε και ο Αναγνωστάρας πήγε και εκείνος να καθίσει αλλά επήλθε το μοιραίο. Για κακή του τύχη του ξέφυγε μια δυνατή «πισινοκροτίδα».

Κάποιο γέλιο πήγε να ακουστεί, αλλά το περιφερόμενο αυστηρό βλέμμα του Παπα-Τριαντάφυλλου επανέφερε στην τάξη όλους εκείνους τους συνδαιτυμόνες και σιώπησαν.

Οι μπόμπιρες όμως που ήταν συγκεντρωμένοι για φαγητό γύρω από το σοφρά άρχισαν να γελούν, κρυφοκοιτάζοντας τον... ένοχο !

Ο Αναγνωστάρας είχε πλημμυρίσει από ντροπή και ιδρώτα. Προσευχόταν ο δυστυχής να γίνει ολέθριος και καταστρεπτικός σεισμός και να εξαφανίσει ομοτράπεζους μαζί και εκείνα τα όμορφα και πανόστιμα κοκορέτσια, χορτόπιτες, τυρόπιτες, αρνιά και αυτόν τον ίδιο!

Ο φουκαράς περίμενε, αλλά σεισμός δεν γινόταν. Δεν εισακούστηκαν φαίνεται οι προσευχές του ούτε από τον εορτάζοντα Άγιο Ιωάννη, ούτε και από τον ίδιο το Θεό! Και αφού τον αγνόησε η ανωτέρα δύναμη, ψέλλισε κάτι χωρίς να ακουστεί και σηκώθηκε να φύγει.

Ο Παπάς και άλλοι προσπάθησαν να τον μεταπείσουν. Ο Αναγνωστάρας αποφασιστικός τραβούσε προς την έξοδο. Ήθελε να απομακρυνθεί το συντομότερο δυνατόν από όλους εκείνους στους οποίους άθελά του ντροπιάστηκε !

Στις παρακλήσεις τους για να μη φύγει απάντησε πως «δεν θα καθίσω γιατί -συγγνώμη αναγνώστη μου πρέπει όμως να χρησιμοποιήσω τα λόγια που-τότε- άκουσα από τον πατέρα μου και, τούτο επειδή το διήγημά μου θα έχει την αξία του όταν αυτό είναι αυθεντικό, είτε λοιπόν ο Αναγνωστάρας

Δεν θα καθίσω πατριώτες γιατί « με τον άχρηστο και ελεεινό κώλο που έχω εγώ , δεν κάνει για ...πανηγύρια» !!

Γρήγορα στη συνέχεια κατέβηκε τα σκαλοπάτια του σπιτιού ,άνοιξε την αυλόπορτα, την έκλεισε με δύναμη πίσω του, ενώ αμέσως τον ακολούθησε ο Παπάς με κάποιους άλλους παρακαλώντας τον να μη φύγει, χωρίς όμως να εισακουστούν. Ανέβηκε στο αλογάκι του και «μπράφ» έκανε πέρα και χάθηκε κατά το ρέμα με τα μεγάλα πλατάνια .

Το «αέριο-προδό-συμβάν» από τους πανηγυριώτες, όταν επέστρεψαν στα χωριά τους, σαν αστραπή μεταδόθηκε και, για πολλά χρόνια γελούσαν με το πάθημα του συμπαθέστατου Αναγνωστάρα !

Αυτά τα φυσιολογικά «Κανόνια του Ναβαρόνε» που ανά την υφήλιο και σε συνεχή ροή εκτοξεύονται ακόμη και με υποδείξεις ιατρών προκειμένου-κατά πως εκείνοι λένε- να υπάρχει η εύρυθμη λειτουργία ζώντων οργανισμών και που αυτά τα κανόνια στερούνται ευτυχώς ικανότητας να προξενήσουν ανθρώπινα θύματα. Αυτές λοιπόν οι φυσιολογικές και ακίνδυνες «πισοκροτίδες» με την υφιστάμενη αίσθηση ανυπόφορης θειώδους πολλές φορές οσμής, φέρνουν σε πολύ δύσκολη θέση τους απρόσεκτους. Ως εκ τούτου χρειάζεται η απαραίτητη μεγάλη προσοχή και «φραγή» στις εξερχόμενες ...πισινό-κλήσεις.

Να είστε όλοι σας καλά.